

reakcija, vendar ideje in sadovi bujno cvetoče „pomladi narodov“ niso izginili ljudstvu iz spomina. Ko je bil zopet prodrta reakcionarni led, so našli stari vzori v ustavi in državnih osnovnih zakonih svoje uresničenje. Opozoriti je treba le na enega izmed mnogih primerov, na § 21 „človeških pravic“, ki docela soglašajo s slovitim § 19 o ravnopravnosti narodov. Ti zapisniki pa nam izpopolnjujejo v veliki meri tudi sliko o stremljenju in mišljenju zastopnikov avstrijskih narodov v oni prevažni dobi. Ne v zadnji meri nam zrcalijo delovanje zastopnikov našega juga. Ne more biti tukaj mesta poročati natančneje o sodelovanju posameznikov. Morda mi bode usojeno na drugem mestu temeljem teh zapisnikov izpopolniti sliko, katero nam je podal Apih. Hočemo tu le izporočiti malo juridično epizodo. Razpravljajoč o § 8. načrta, je poslanec Pinkas zagovarjal deportacijo kot kazensko sredstvo. Pritrdil mu je poslanec dr. Ambrož z nastopnimi izvajanci: „Herr Abgeordneter Ambrož teilt die Ansicht des Herrn Vorvotanten (Pinkas) und findet sie durch die von ihm gemachten Erfahrungen bestätigt. Krain hat lange Zeit an einer Horde, die man „rakonaci“ (sic!) nannte, gelitten. Sie machten das ganze Land unsicher, plünderten selbst bei Tag Meierhöfe aus und verbreiteten überall Furcht und Schrecken. Endlich gelang es im Jahre 1843 bei Gelegenheit eines Kirchendiebstahles sich ihrer zu bemächtigen und sie den verdienten Strafen zuzuführen. Hier zeigte sich, daß schon die bloße Entfernung der Abgeurteilten in die Strafhäuser anderer Provinzen die beste Wirkung hervorbrachte und den Strafzweck der Abschreckung erreichte“. V zapisniku, str. 69, se nadaljuje „Herr Abgeordneter Kavčič bestätigt diese Erfahrungen, dies sei jedoch keine Deportation gewesen.“ — Iztrebiljenje rokovnjaške nadloge na Kranjskem tedaj ni izključna zasluga francosko-ilirske uprave, kakor marsikaj drugega ne, kar se tej pripisuje. P.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1913.

— (Osebne vesti.) Imenovani so: dvorni svetnik vrhovnega in kasacijskega dvora dr. Karl Zwiedinek pl. Südenhorst und Schidlo za senatnega predsednika vrhovnega in kasacijskega dvora ad personam; okrajni sodnik dr. Leopold Jerovšek v Gorici za okrajnega sodnika in sodnega predstojnika v Cerknem; sodnik dr. Marij Quarantotto v Rovinju za namestnika državnega pravdnika istotam. — Premeščena sta: notarja Fran Strafella iz Rogatca v Ptuj, dr. Robert Baumgartner iz Rožka v Rogatec. — Otvorila sta odvetniški pisarni: dr. Josip Ažman v Ljubljani, dr. Anton Prus v Konjicah. — Premestiti se namerava iz Celja v Kočevje: odvetnik dr. Walter Riebl. — Vpokojeni so stalno na lastno prošnjo: dež. sodna svetnika in sodna predstojnika z naslovom in značajem višjega sodnega svetnika Aleksander Ravnihar v Litiji

in dr. Ivan Kladva v Kamniku, dež. sodni svetnik Jožef Potrato v Ljubljani.
— Umrl je odvetnik dr. Fran Golf v Kočevju.

(Zakon o zabrambi in zatiranju prenosnih bolezn.) Dne 25. aprila je stopil v veljavo zakon z dne 14. aprila 1913, šte. 67 drž. zak., o zabrambi in zatiranju prenosnih bolezn. Povzročil ga je menda strah pred nalezljivimi boleznimi, ki so se z balkanskih bojišč širile proti severozapadu in so prestopile tudi meje naše monarhije. Odkar je bila z državnim zakonom urejena javna zdravstvena služba, je minilo 43 let, da smo dobili času primeren zakon, ki ima namen varovati prebivalstvo pred prenosnimi boleznimi. Interesantno je, da je bilo glede živine prej, namreč že pred 33 leti zakonito urejeno odvracanje in zatiranje nalezljivih bolezn.

Novi zakon našteva 17 vrst bolezn, ki se morajo oblastvom naznanjati, daje pa oblastvom tudi možnost, da ob posebnih okolnostih tudi za bolezni, ki niso v zakonu izrecno navedene, ukazoma ustanovi dolžnost naznanila. Določeno je pobrobno, katere osebe so dolžne podajati naznanila. Oblastveni ukrepi za zabrambo in zatiranje bolezn so raznovrstni in nekateri globoko posegajo v osebno svobodo in gospodarstvo posameznika, n. pr.: odločitev bolnikov, omejitev glede rabe vode in glede prometa z živili, zapiranje stanovanj, naredbe zoper zbiranje ljudi, posebni zglaševalni predpisi, nadzorovanje določenih oseb, prepoved krošnjarstva, omejitev obrata ali zapiranje obrtnih podjetij, izpraznjevanje stanovanj in mnogovrstne prometne omejitve. Bremena, ki jih povzroča odvracanje in zatiranje prenosnih bolezn, so naložena državi, občinam in posameznikom. Pohvaliti je zlasti materialno skrb zakona za tiste osebe, ki sodelujejo pri zatiranju prenosnih bolezn; ako taka oseba, zdravnik ali strežnik, postane nesposobna za poklic ali umre, dobi ona oziroma njeni svojci v zakonu vnaprej določene pokojninske in preskrbninske užitke. Rekurzi zoper odredbe na podlagi tega zakona ali izvršitvenih ukazov nimajo odložive moči; izjeme so dopustne samo glede izvrševanja kazenskih razsodb. Opozoriti bi bilo končno, da so s § 48. tega zakona razveljavljeni §§ 393 do všteti 397 kazenskega zakona z dne 27. maja 1852, št. 117 drž. zak., in patent z dne 21. maja 1805, št. 731 z. p. z. Namesto razveljavljenih paragrafov dobi kazenski zakon nov § 393 z nastopnim besedilom: „Kdor kaj stori ali opusti, o čemer more spoznati (§ 335), da je to v stanu povzročiti razširjanje prenosne bolezni in s tem nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, se kaznuje zaradi prestopka z denarjem od deset do tisoč kron ali z zaporom od treh dni do treh mesecev in, ako je iz dejanja nastala težka telesna poškodba ali smrt človeka, po § 335. k. z. Ako se stori dejanje v posebno nevarnih razmerah, je uporabljati kazni §§ 337 in 432 k. z. I. S.

„Slovenski Pravniki“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravniki“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26 oz. 22.